

Správa

o výsledkoch kontroly kontrolóra Mestskej časti Košice - Sever za mesiac jún až august 2018

Číslo spisu: 2018/00535/KON
Ev. číslo záznamu: HL/2018/004040

V období mesiacov jún až august 2018 som ukončil kontrolu inventarizácie, ktorú som vykonával mimo rámca Plánu kontrolnej činnosti na 1. polrok 2018. Na základe schváleného plánu kontrol na 2. polrok 2018 vykonávam kontrolu pokladne.

A. Kontrola inventarizácie k 31.12.2017

Kontrolované obdobie: rok 2017
Začiatok kontroly: 19.03.2018
Termín ukončenia kontroly: 04.07.2018

Kontrolou boli zistené nedostatky a preto o kontrolných zisteniach bol kontrolným orgánom vypracovaný návrh správy o výsledkoch kontroly, ktorý bol dňa 20.06.2018 predložený kontrolovanému subjektu na oboznámenie sa s návrhom správy a na podanie námietok k zisteným nedostatkom, navrhnutým opatreniam na nápravu nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku.

Kontrolovaný subjekt podal dňa 04.07.2018 námietku voči navrhovanému opatreniu č. 5 v znení: „Uzatvoriť písomné zmluvy o výpožičke umeleckých diel.“

Kontrolný orgán námietku akceptoval. Správa o výsledkoch kontroly predmetné opatrenie neobsahuje.

Kontrola bola skončená zaslaním písomného stanoviska kontrolného orgánu k námietke a doručením správy kontrolovanému subjektu dňa 04.07.2018.

Nižšie uvádzam kontrolné zistenia, ktoré som pri vykonávaní kontroly inventarizácie zistil.

V časti I. Legislatívne východiská som kontrolou zistil, že:

K Smernici č. 1/2008 pre vedenie účtovníctva v období odo dňa jej účinnosti do času začatia tejto kontroly neboli na základe výrazných zmien zákona o účtovníctve a na základe zmien postupov účtovania a zákona č. 659/2007 Z. z. o zavedení meny euro v Slovenskej republike a o zmene a doplnení niektorých zákonov vypracované žiadne dodatky alebo doplnky, čím sa znenie predmetnej smernice dostalo do nesúladu so všeobecne záväznými právnymi predpismi. **Smernicu č. 1/2008 pre vedenie účtovníctva zo dňa 02.01.2008 z dôvodu jej nesúladu so zákonom o účtovníctve je potrebné zrušiť a vydať novú smernicu.**

V Smernici č. 4/2008 pre uskutočnenie inventarizácie majetku a záväzkov a Dodatku č. 1 (ďalej len „smernica o inventarizácii“) je v úvodnej časti uvedené nesprávne číslo opatrenia MF SR (postupy účtovania), nie je definovaný pojem „zodpovednej osoby“ za príslušný druh majetku, povinné náležitosti inventúrneho súpisu sú neúplné, v čl. 9 smernice pre inventarizáciu je uvedené menovité zloženie komisie pre vyradenie a likvidáciu hnutelného majetku a škodovej komisie. Postup je nesprávny, pretože ak dôjde k rozvriazaniu pracovného pomeru, čo len jediného z menovite uvedených zamestnancov, je potrebné vypracovať dodatok k smernici, chýba ustanovenie o účasti zodpovedných osôb za príslušný druh majetku pri fyzických inventúrach majetku. **Smernicu č. 4/2008 pre uskutočnenie inventarizácie majetku a záväzkov z dôvodu zistených nedostatkov je potrebné zrušiť a vydať novú smernicu.**

V časti II. Inventarizácia majetku a záväzkov, rozdielu majetku a záväzkov k 31.12.2017 som kontrolou zistil, že:

Dňa 31.08.2017 bol vydaný Príkaz starostu MČ Košice-Sever č. 3/2017 o zriadení ústrednej inventarizačnej komisie a dielčích inventarizačných komisií. Posúdením jeho obsahu som dospel k záveru, že je to príkaz starostu na vykonanie inventarizácie majetku a záväzkov. Ustanovenie

Ústrednej inventarizačnej komisie a dielčích inventarizačných komisii na vykonanie inventarizácie je iba jednou z častí predmetného príkazu.

Odporúčam používať názov „Príkaz starostu MČ Košice-Sever na vykonanie inventarizácie majetku a záväzkov k 31.12.“ s doplnením príslušného roka a v texte použiť slovo „prikazujem“.

V príkaze nie sú určené osoby hmotne zodpovedné osoby alebo zodpovedné osoby za inventarizovaný druh majetku. **Došlo k porušeniu ustanovenie čl. 5 ods. 2 písm. e) Smernice č. 4/2008 pre uskutočnenie inventarizácie majetku a záväzkov a ustanovenia § 30 ods. 2 písm. e) zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov tým, že v Príkaze starostu MČ Košice-Sever č. 3/2017 o zriadení ústrednej inventarizačnej komisie a dielčích inventarizačných komisii nie sú určené hmotne zodpovedné osoby alebo zodpovedné osoby za príslušný druh majetku.**

Nebolo vykonané školenie členov inventarizačných komisii. Kontrolovaný subjekt odôvodnil nekonanie školenia, avšak vzhľadom na rozsah nedostatkov zistených pri vykonávaní inventarizácie, ktoré sú uvedené v ďalšej časti správy, toto odôvodnenie kontrolný orgán nepovažuje za akceptovateľné. Školenie sa malo vykonať.

Z kontroly obsahu inventúrnych súpisov vyplýva, že inventúrne súpisy:

- a) Neobsahujú čísla majetkových účtov a ich slovné pomenovanie podľa príslušných ustanovení postupov účtovania a účtového rozvrhu účtovnej jednotky, údaje o dni začatia inventúry, deň, ku ktorému bola inventúra vykonaná a deň skončenia inventúry, kolónka druh a dôvod inventúry je nevyplnená, nie je uvedené meno priezvisko a podpisový záznam zodpovednej osoby za príslušný druh majetku, nie sú usporiadané tak, aby zápisy v nich umožňovali ľahké porovnanie skutočného stavu majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov so stavom účtovným, strany a jednotlivé riadky týchto súpisov nie sú poradové očíslované, na každej strane nie sú spočítané a zapísané číselné údaje o zistených stavoch a tieto úhrny nie sú bežne prenášané narastajúcim spôsobom na ďalšie strany inventúrneho súpisu a nie sú ani zrekapitulované na samostatnej strane inventúrneho súpisu.
- b) Stav majetku je uvedený podľa inventúrnych čísiel alebo skladových čísiel v súlade so smernicou o inventarizácií. Je uvedený údaj o množstve a vstupnej cene, avšak nie je deklarované, či je to skutočný stav majetku alebo účtovný stav.
- c) Inventúrne súpisy nepreukazujú, že bola vykonaná fyzická inventúra, pretože súpis pri údají „množstvo“ nedeklaruje účtovný/evidenčný stav a skutočný stav a ich porovnanie. Spochybňuje to vykonanie fyzickej inventúry a inventarizácie a môže viesť k nesprávnemu záveru, že inventarizácia bola vykonaná vytlačením inventúrnych súpisov a vyhotovením inventarizačných zápisov bez skutočného fyzického overovania stavu majetku.
- d) Miesto uloženia majetku v inventúrnych súpisoch je vyznačené v jeho názve (stavby, budovy, pozemky), číslom organizačného členenia (napr. 07, 014, 060, 063) bez slovného pomenovania alebo slovným doplnením inventúrneho súpisu.
- e) Na inventúrnych súpisoch je uvedené meno, priezvisko a podpisový záznam osôb zodpovedných za zistenie skutočného stavu majetku, záväzkov a rozdielu majetkov a záväzkov (inventarizačná komisia), pričom vo viacerých prípadoch bolo zistené, že na inventúrnom súpise je podpisový záznam členov komisie, osoby hmotne zodpovednej a osoby zodpovednej, ktorí v deň inventúry majú v evidencii dochádzky za mesiac január 2018 vyznačené čerpanie dovolenky alebo iné neodpracované dni, čo znamená, že v uvedený deň nemohli fyzicky vykonávať inventúru.
- f) V inventúrnych súpisoch pohľadávok, ktorých skutočný stav sa zisťoval dokladovou inventúrou jednotlivé pohľadávky nie sú dostatočne špecifikované - druh pohľadávky (v lehote splatnosti, po lehote splatnosti), uznanie pohľadávky dlžníkom, údaje o stave dlžníka,

čo bolo vykonané pre jej vymoženie a hodnotenie, či pohľadávka nie je premlčaná alebo nevyožiteľná a návrh na ďalší postup pri nakladaní s touto pohľadávkou.

- g) Inventúrne súpisy neobsahujú časť „poznámky“ so zoznamom poškodeného alebo zničeného majetku, zoznam poškodeného a opraviteľného majetku, zoznam nepoužiteľného alebo prebytočného majetku, pričom dielčie inventarizačné komisie spracovali spolu 12 zápisov o návrhu na vyradenie majetku z dôvodu jeho poškodenia, morálnej alebo fyzickej zastaranosti, zničenia a nepoužiteľnosti.

Došlo k porušeniu ustanovenia čl. 5 ods. 2 písm. b), c) d), g) a i) a ods. 10 Smernice č. 4/2008 pre uskutočnenie inventarizácie majetku a záväzkov a ustanovenia § 25 ods. 1 a § 30 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov tým, že výsledky inventúry v inventúrnych súpisoch nie sú zaznamenané podľa citovanej smernice a zákona o účtovníctve a tým, že inventúrne súpisy neobsahujú náležitosti určené citovanými predpismi.

Dielčie inventarizačné komisie vyhotovili **inventarizačné zápisy** k 31.12.2017 o priebehu a výsledkoch inventarizácie nehmuteľného majetku, hnutel'ného majetku, drobného hmotného a nehmotného majetku a materiálu na sklade. Je použitá nesprávna terminológia.

Podľa ustanovenia § 21 Zásady pre členenie dlhodobého majetku a jeho účtovanie postupov účtovania sa majetok účtovnej jednotky z časového hľadiska člení na dlhodobý majetok (hmotný, nehmotný a finančný) a krátkodobý majetok (hmotný a nehmotný) a záväzky účtovnej jednotky na dlhodobé záväzky a krátkodobé záväzky.

Došlo k porušeniu ustanovenia § 4 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov v tom, že pri inventarizácii k 31.12.2017 v inventarizačných zápisoch nepoužíval členenie majetku podľa ustanovenia § 21 Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky č. MF/21572/2015-31 z 10. decembra 2015, ktorým sa mení a dopĺňa Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky č. MF/16786/2007-31 z 8. augusta 2007, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky v znení neskorších predpisov.

Číselné údaje uvedené v inventarizačných zápisoch dokumentujú iba vývoj stavu príslušného majetkového účtu v priebehu roka.. Nie je uvedený fyzický a účtovný stav a jeho porovnanie. Chýba porovnanie stavu majetku v inventúrnych súpisoch so stavom majetku v účtovníctve a výsledky porovnania nie sú uvedené v inventarizačnom zápise. V inventarizačných zápisoch nie sú zhodnotené výsledky inventarizácie. V inventarizačných zápisoch nie je uvedené, či v evidencii majetku, jeho ochrane a v nakladaní s ním boli alebo neboli zistené nedostatky, a či na odstránenie prípadných nedostatkov boli určené opatrenia na ich odstránenie. Inventarizačné zápisy neobsahujú údaje o prebytočnom, nevyužívanom majetku vrátane návrhu na naloženie s daným majetkom, neupotrebitel'nom majetku vrátane návrhu na vyradenie, poškodenom, znehodnotenom majetku a návrhu ako s ním naložiť, investíciách, v ktorých sa už nebude pokračovať vrátane zdôvodnenia a návrhu ako s daným majetkom naložiť, pohľadávkach, ktoré sú rizikové, pochybné, nevyožiteľné, premlčané aj dôvody ich premlčania resp. nevyožiteľnosti vrátane návrhu na ich vymáhanie resp. odpísanie a záväzkoch, vrátane tých, ktoré sú premlčané, resp. súce na zápočet a návrh na odpísanie premlčaných záväzkov, resp. konštatovanie, že inventarizáciou neboli zistené uvedené skutočnosti.

Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že predmetné inventarizačné zápisy boli vyhotovené formálne a nedôsledne, čo za určitých okolností môže viesť k spochybneniu inventarizačných zápisov ako preukázateľných účtovných záznamov, k spochybneniu vecnej správnosti účtovníctva účtovnej jednotky a k spochybneniu preukázateľnosti účtovníctva.

Došlo k porušeniu ustanovenie čl. 7 ods. 2 písm. b) Smernice č. 4/2008 pre uskutočnenie inventarizácia majetku a záväzkov a ustanovenie § 30 ods. 3 písm. b) zákona č.

431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov v tom, že inventarizačné zápisy neobsahujú výsledky vyplývajúce z porovnania skutočného stavu majetku s účtovným stavom.

Dielčie inventarizačné komisie na základe inventúrnych súpisov nevyhotovili inventarizačné zápisy o výsledkoch inventarizácie nasledujúcich účtov 042, 081, 082, 083, 221, 315, 318, 321, 323, 326, 331, 333, 335, 336, 342, 357, 378, 379, 381, 384, 391, 428, 459, 472, a 479. **Došlo k porušeniu ustanovenia čl. 7 ods. 1 smernice pre inventarizáciu, tým že predsedovia inventarizačných komisií po ukončení každej inventúry nevypracovali inventarizačný zápis.**

Ústredná inventarizačná komisia na základe jednotlivo vyhotovených inventarizačných zápisov a inventúrnych súpisov vyhotovila dokument s názvom „Záverečný inventarizačný zápis k výsledkom riadnej inventarizácie majetku, záväzkov, peňažných prostriedkov v hotovosti a na účtoch Mestskej časti Košice-Sever, cenín, pohľadávok, zásob, vlastného imania, časového rozlíšenia, rezerv a opravných položiek k 31.12.2017“ (ďalej len „záverečný inventarizačný zápis“). Je to sumárny inventarizačný zápis.

V časti IV. predmetného zápisu sa uvádza spôsob zisťovania takto – fyzická inventarizácia, dokladová inventarizácia a porovnaním peňažné prostriedky na účtoch mestskej časti. Porovnanie je spôsob výkonu dokladovej inventúry. Nie je správne chápaná pojmová odlišnosť slov inventúra a inventarizácia.

Predložený dokument kontrolný orgán posúdil podľa obsahu a nie názvu a konštatuje, že tento dokument neobsahuje náležitosti určené v ustanovení § 30 ods. 3 pís. b) zákona o účtovníctve, t.j. neobsahuje výsledky vyplývajúce z porovnania skutočného stavu majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov s účtovným stavom a preto nie je sumárnym inventarizačným zápisom alebo súhrnným protokolom z vykonaných inventúr.

Dielčie inventarizačné komisie vypracovali spolu 12 zápisov o návrhu na vyradenie majetku vo vlastníctve mestskej časti, majetku zvereného mestskej časti do správy, majetku darovaného mestskej časti, zvereného do vlastníctva mestskej časti a majetku nezvereného do vlastníctva mestskej časti s dátumom 29.12.2017.

Kontrolný orgán zistil nesúlad medzi dátumom vyhotovenia zápisov návrhov na vyradenie majetku (29.12.2017) a dátumom vyhotovenia jednotlivých inventúrnych súpisov a inventarizačných zápisov, čo znamená, že návrhy na vyradenie majetku neboli vypracované počas jeho skutočnej inventarizácie členmi dielčích inventarizačných komisií, ale vo fáze prípravy inventarizácie zamestnancom mestskej časti zodpovedným za evidenciu a účtovanie majetku v mestskej časti. Následne boli vytlačené „očistené“ inventúrne súpisy majetku a dielčie inventarizačné komisie nezistili rozdiely medzi skutočným a evidenčným stavom majetku, a to ani u tých druhov majetku, ktorý bol navrhnutý na vyradenie z dôvodu, že tento sa na danom úložnom mieste nenachádza, bol zlikvidovaný alebo ho nebolo možné nájsť.

Dielčie inventarizačné komisie neposudzovali fyzický stav jednotlivých druhov majetku a nerozhodovali o návrhoch na jeho vyradenie z dôvodu nefunkčnosti, opotrebovanosti, neopraviteľnosti a o iných dôvodoch na vyradenie majetku.

Nie je určené prílohou, ktorého dokumentu sú predložené „Zápisy o návrhu na vyradenie ...“, či prílohou inventúrnych súpisov, inventarizačných zápisov alebo správy ústrednej inventarizačnej komisie.

Kontrolovaný subjekt porušil ustanovenie písm. c) Príkazu starostu MČ Košice-Sever č. 3/2017 o zriadení ústrednej inventarizačnej komisie a dielčích inventarizačných komisií v tom, že dielčie inventarizačné komisie pri spracovaní „Zápisov o návrhu na vyradenie ...“ nepostupovali podľa citovaného ustanovenia príkazu starostu.

V časti III. Iné zistenia som kontrolou zistil, že:

V mestskej časti sa nachádzajú umelecké diela, ktoré neboli predmetom inventarizácie. Ide o originály umeleckých diel, ktoré sa nachádzajú v objekte Spoločensko - kultúrneho centra na ul. Obrancov mieru 2, v zasadačke mestskej časti a na chodbe miestneho úradu.

Podľa vyjadrenia kontrolovaného subjektu zo dňa 12.06.2018, mestská časť k predmetným umeleckým dielam nemá žiaden právny vzťah. Diela odovzdali ich autori dobrovoľne starostovi mestskej časti iba na základe ústnej dohody za účelom skultúrenia pracovného prostredia mestskej časti, bez akýchkoľvek iných podmienok a s možnosťou zobrať si tieto diela kedykoľvek späť. Z uvedených dôvodov nie sú tieto diela vedené v žiadnej evidencii a preto neboli predmetom inventarizácie. Predložená informácia nie je celkom presná.

Tapiséria v zasadačke je od neznáameho autora, preto nemohla byť dobrovoľne odovzdaná autorom. **Odporúčam všetkými dostupnými postupmi overiť, či predmetné umelecké dielo je súčasťou stavby, alebo či je to samostatné umelecké dielo, ktoré nie je dosiaľ v účtovníctve evidované a túto skutočnosť zohľadniť pri inventarizácii k 31.12.2018.**

Pri ostatných umeleckých dielach, ktoré slúžia na skultúrenie pracovného prostredia, ide o zmluvu o výpožičke, ktorú možno platne uzavrieť aj ústne. Uzavretie ústnej zmluvy o výpožičke umeleckých diel nie je v súlade s princípom transparentnosti, hodnovernosti a preukaznosti samosprávnych činnosti mestskej časti.

V podmienkach územnej samosprávy z dôvodu vyššej právnej istoty je vhodnejšie, ak sa zmluva o výpožičke uzavrie v písomnej forme. **Odporučil som, aby kontrolovaný subjekt uzatvoril písomnú zmluvu o výpožičke umeleckých diel. Toto odporúčanie nebolo akceptované.**

Kontrolovaný subjekt predložil kontrolnému orgánu dokumentáciu z vykonanej inventarizácie. Na predložených dokumentoch nie sú vyznačené evidenčné čísla záznamov a poradové čísla záznamov v rámci spisu. Sú to písomné záznamy, ktoré vznikli v súvislosti s vybavovaním tej istej veci a spolu majú tvoriť spis.

V týchto dokumentoch sú písomne zaznamenané informácie, ktoré pochádzajú z činnosti úradu a preto podľa ustanovenia čl. 2 ods. 2 príkazu starostu o registratúrnom poriadku sú uvedené dokumenty záznamami, ktoré pochádzajú z činnosti úradu.

Došlo k porušeniu ustanovenia čl. 7 ods. 6 a čl. 8 ods. 5 Príkazu starostu Mestskej časti Košice-Sever č. 2 zo dňa 23.06.2016 o registratúrnom poriadku v tom, že písomné záznamy, ktoré vznikli z vlastnej činnosti v rámci inventarizácie neboli evidované prostredníctvom elektronického systému správy registratúry.

V časti IV. Opatrenia - na nápravu nedostatkov zistených kontrolou a na odstránenie príčin ich vzniku boli prijaté nasledujúce opatrenia:

1. Oboznámiť zamestnancov mestskej časti s výsledkami kontroly inventarizácie k 31.12.2017.
Termín: do 30.08.2018 Z: prednosta miestneho úradu
2. Vydať novú smernicu o inventarizácii majetku a záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov.
Termín: 31.10.2018 Z: ved. odd. ekon. a hospodárskej správy
3. Vykonať školenie zamestnancov mestskej časti k procesu inventarizácie.
Termín: 30.11.2018 Z: prednosta miestneho úradu
4. Dôslednou kontrolou vyhotovených inventúrnych súpisov a inventarizačných zápisov zabezpečiť, aby predmetné dokumenty obsahovali náležitosti podľa príslušných ustanovení zákona o účtovníctve.
Termín: v priebehu inventarizácie Z: ved. odd. ekon. a hospodárskej správy

5. Pri vykonávaní inventarizácie dôsledne uplatňovať ustanovenia registratúrneho poriadku.
Termín: v texte Z: ved. odd. ekon. a hospodárskej správy

B. Kontrola pokladne

Kontrolované obdobie: rok 2017
Začiatok kontroly: 02.07.2018
Termín ukončenia kontroly: kontrola prebieha

Cieľom kontroly je overiť dodržiavanie zásad hospodárenia mestskej časti s finančnými prostriedkami v hotovosti a nakladania s pokladničnou hotovosťou, postupy zamestnancov kontrolovanej osoby pri vedení a nakladaní s pokladničnou hotovosťou, príjmami a výdavkami pokladne, súlad vedenia pokladne so všeobecne záväznými právnymi predpismi a internými predpismi (hmotná zodpovednosť, inventarizácia pokladne, správnosť vedenia pokladničnej knihy, limit pokladničnej hotovosti, náhodná kontrola stavu pokladne) a overiť správnosť a úplnosť pokladničných dokladov vrátane správnosti výkonu základnej finančnej kontroly.

Správu o výsledkoch kontroly pokladne predložím miestnemu zastupiteľstvu po jej ukončení.